

NETWERK
WEERBAAR
BESTUUR

Nederlands
Genootschap
van Burgemeesters

Hoe ga je als raadsleden met elkaar om in de raad

Nederlandse Vereniging
voor Raadsleden

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

Wethoudersvereniging

Opbouw presentatie

- Raadslid
- Raad als geheel
- Omgangsvormen, reglement van Orde
- Agressie/intimidatie jegens raadsleden

Raadslid

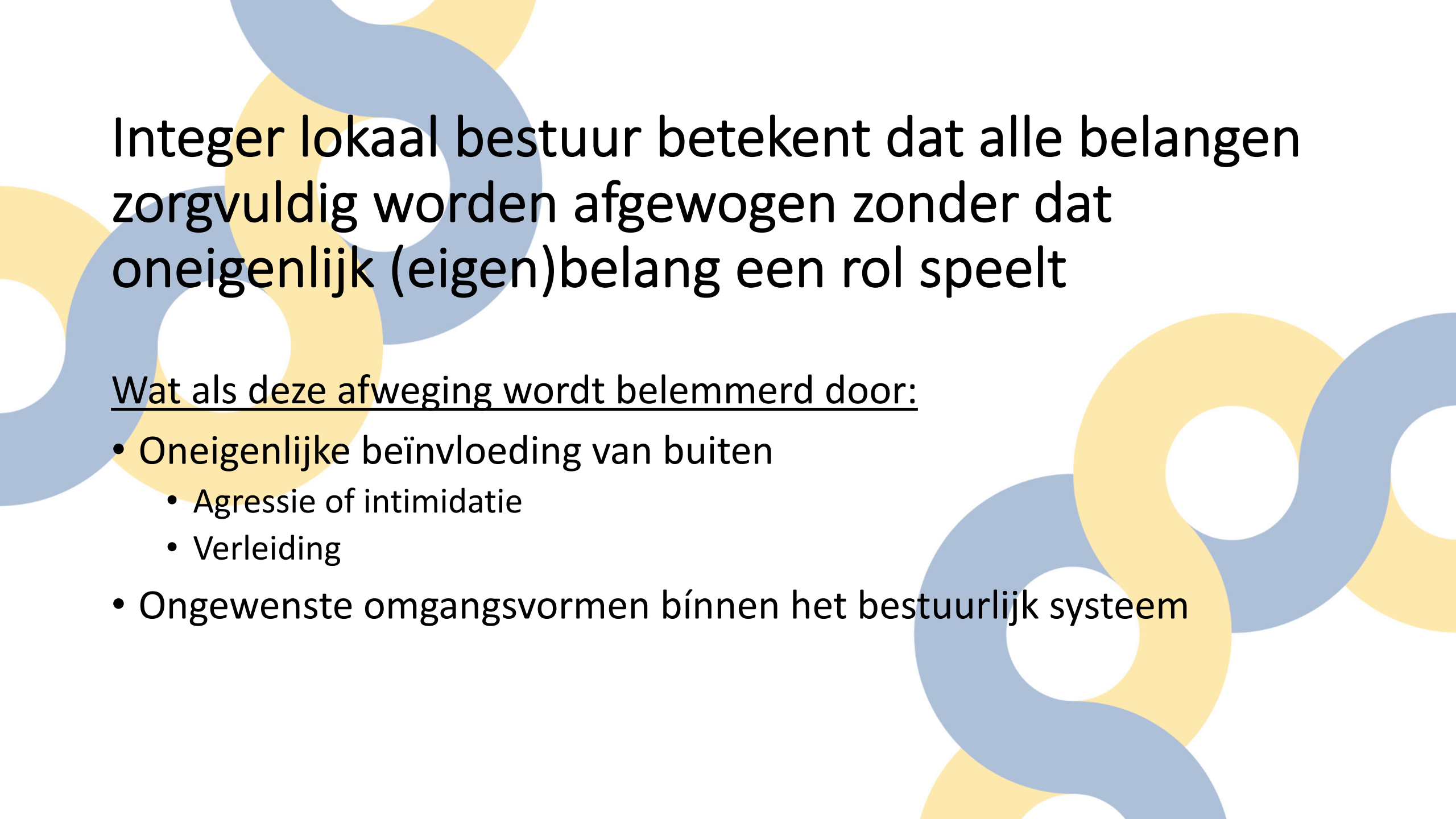
- Betrokken bewoner
- Lid van een partij, landelijk of lokaal
- Zich verbonden aan het verkiezingsprogramma
- Plek op de lijst
- Campagne
- Verkiezingen

Lid van de Raad

- aanvaarden raadslidmaatschap.
- VOG, aangeven werkzaamheden, bezoldigd en onbezoldigd
- introductieprogramma

Introductieprogramma

- investeren qua tijd om elkaar te leren kennen
- introductie Griffie, ambtelijke top
- introductie en mogelijk verdieping op alle inhoudelijke thema's
- reglement van orde
- integriteit

Integer lokaal bestuur betekent dat alle belangen zorgvuldig worden afgewogen zonder dat oneigenlijk (eigen)belang een rol speelt

Wat als deze afweging wordt belemmerd door:

- Oneigenlijke beïnvloeding van buiten
  - Agressie of intimidatie
  - Verleiding
- Ongewenste omgangsvormen binnen het bestuurlijk systeem

Wat indien iemand uw integriteit probeert aan te tasten?

- Door u onder druk te zetten:
  - Agressief te zijn
  - U te bedreigen
  - U te intimideren
  - U te chanteren
  - Desinformatie over u te verspreiden
- Of u te verleiden:
  - U uit te nodigen voor .....
  - U een beloning/dienst in het vooruitzicht te stellen
  - .....

Met een crimineel oogmerk: 'Ondermijning'

Oorsprong agressief gedrag

- Frustratie
  - 'Authentiek' gebaseerd op angst/onmacht
  - Reactie: Aandacht voor emotie, serieus nemen
- Instrumenteel
  - Gericht op behalen van resultaat
  - Reactie: (Respectvol) grens stellen
- Psychopathologisch
  - Gebaseerd op stoornis en/of gebruik middelen
  - Reactie: contact houden/kalmeren; aandacht voor eigen veiligheid, hulp inschakelen

Duidelijk 'onacceptabel gedrag' (veelal aangiftewaardig)

- Fysieke agressie
- Materiële agressie (vernieling)
- Bedreiging
- Smaad/laster

Wat hoort erbij, wat niet?

- Na de raadsvergadering een 'stevig woordje' met u spreken
- Aanspreken op straat/in de supermarkt
- Opbellen (en eisen dat u het gesprek aangaat)
- Onaangekondigd bij u thuis op de stoep staan
- Op social media stellen dat u:
  - Een onacceptabel standpunt heeft ingenomen
  - U er geen verstand van heeft/dom bent
  - U uit eigen belang heeft gehandeld
  - U er een financieel slaatje uit heeft geslagen
  - U maar eens 'een lesje moet worden geleerd'

Wat te doen indien u met 'oneigenlijk gedrag' wordt geconfronteerd?

- Ga het gesprek aan (ook bij twijfel!!) met:
  - Fractievoorzitter
  - Griffier
  - Burgemeester
- Maak aanspraak op ondersteuning o.b.v. principe 'Aantasting van één = aantasting van lokale democratie'!!
- Mogelijke maatregelen:
  - 'Corrigerend gesprek' burgemeester
  - Melding bij politie (door gemeente!!)
  - Aangifte (door gemeente!!)
  - Beveiliging

De verleiding

- Uit onderzoek 2017: komt weinig voor (1-2%)
- Vaak geleidelijk proces met 'glijdende schaal'
- Let op met wie je relaties en (zakelijke) contacten onderhoudt
- Spreek er bij twijfel over met:
  - Griffier
  - Burgemeester
  - Ambtenaar OOV

Vergroten weerbaarheid individueel

- Organiseer klankbord in je directe omgeving
- Bereid je goed voor op gesprekken met een risico op ongewenst gedrag
- Vergewis je van veiligheidsmaatregelen, protocollen etc.
- Heb zo nodig aandacht voor veiligheid eigen woning
- Volg training 'Omgaan met....'

Vergroten weerbaarheid collectief

- Maak thema met regelmaat onderwerp van gesprek
- Zorg voor goede afspraken over handelwijze en leg deze vast in een protocol
- Creëer helderheid over rollen
- Bespreek onderlinge omgangsvormen en maak afspraken daarover
- Organiseer training voor raad en college

De diverse rollen

- **Burgemeester**
  - Verantwoordelijk voor bestuurlijke aanpak ondermijning
  - Bevordert integriteit lokaal bestuur
  - Ondersteuner wethouders en raadsleden
- **Griffier**
  - Ondersteunt/adviseert raad rondom thema
  - Aanspreekpunt raadsleden
- **Gemeentesecretaris**
  - Ondersteunt/adviseert college rondom thema
  - Verantwoordelijk voor weerbaarheid ambtelijke organisatie

Het OndersteuningsTeam Weerbaar Bestuur (2)

- Beschikbaar als klankbord en voor advies
- Bemenst door medewerkers beroepsverenigingen
- Bereikbaar via 070 – 3738314
- Opvolging via:
  - Inzet 'peer'
  - Inzet specifieke deskundigheid